

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30,
32, 33, 34, 34¹, 34⁴, 34⁵, 34⁶, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34³¹ STRAIPSNIŲ, ŠEŠTOJO
SKIRSNIO IR 5 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 32¹ STRAIPSNIU IR
ANTRUOJU² SKIRSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) šalutiniams gyvūniniams produktams ir jų gaminiams, kuriems taikomas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas) su visais pakeitimais, išskyrus šalutinius gyvūninius produktus ir jų gaminius, kurie skirti sudeginti, pašalinti sąvartyne arba panaudoti biologinių dujų ar komposto gamybos įmonėje;“.

2. Papildyti 1 straipsnio 3 dalį 5 punktu:

„5) medžiagoms, kurios skirtos naudoti kaip pašarinės žaliavos, apibrėžtoms 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 767/2009 dėl pašarų tiekimo rinkai ir naudojimo, iš dalies keičiančio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1831/2003 ir panaikinančio Tarybos direktyvą 79/373/EEB, Komisijos direktyvą 80/511/EEB, Tarybos direktyvas 82/471/EEB, 83/228/EEB, 93/74/EEB, 93/113/EB, 96/25/EB bei Komisijos sprendimą 2004/217/EB su visais pakeitimais, 3 straipsnio 2 dalies g punkte, jei tos medžiagos pagamintos ne iš šalutinių gyvūninių produktų ir jų nėra šiose medžiagose.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį 11¹ dalimi:

„11¹. **Atliekų naudojimas medžiagoms gauti** – atliekų naudojimo veikla, apimanti atliekų paruošimą pakartotinai naudoti, jų perdirbimą ir užpildymą atliekomis, išskyrus atliekų naudojimą energijai gauti ir jų perdirbimą į medžiagas, kurios naudojamos kaip kuras arba su kuriomis atliekami kiti veiksmai siekiant gaminti energiją.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 18 dalį ir ją išdėstyti taip:

„18. **Atliekų tvarkymas** – atliekų surinkimas, vežimas, paruošimas naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, naudojimas ir šalinimas, šių veiklų organizavimas ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnė priežiūra, įskaitant, kai minėtus veiksmus atlieka prekiautojas atliekomis ar tarpininkas.“

3. Pakeisti 2 straipsnio 20 dalį ir ją išdėstyti taip:

„20. **Atliekų tvarkytojas** – įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) paruošia naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą, ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekiautojai atliekomis ar tarpininkais, vykdančys nurodytą veiklą.“

4. Papildyti 2 straipsnį 22¹ dalimi:

„22¹. **Atskirai surenkamos atliekos** – pagal rūšį ir pobūdį atskiriamos ir atskirai renkamos atliekos, įskaitant rūšiuojamuoju būdu renkamąs atliekas.“

5. Pakeisti 2 straipsnio 24¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„24¹. **Biologinės atliekos** – biologiškai skaidžios sodų ir parkų atliekos (pavyzdžiui, šakos, lapai, žolė), maisto ir virtuvės atliekos iš namų ūkių, biurų, restoranų, didmeninės prekybos, valgyklų, viešojo maitinimo įstaigų ir mažmeninės prekybos punktų ir panašios atliekos iš maisto perdirbimo įmonių. Prie jų nepriskiriamos miškų ar žemės ūkio atliekos, nuotekų dumblas, natūralių audinių, popieriaus ir kartono, medienos atliekos.“

6. Papildyti 2 straipsnį nauja 36¹ dalimi:

„36¹. **Gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas (toliau – gamintojo atsakomybės principas)** – gamintojams ir importuotojams taikomas principas, pagal kurį gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių ir pakuočių poveikį aplinkai per visą gyvavimo ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo.“

7. Buvusią 36¹ dalį atitinkamai laikyti 36² dalimi.

8. Pakeisti 2 straipsnio 39 dalį ir ją išdėstyti taip:

„39. **Komunalinės atliekos** – mišrios ir atskirai surinktos buitinės (buityje susidarančios) atliekos, įskaitant popieriaus ir kartono, stiklo, metalų, plastiko, biologines, medienos, tekstilės, pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, taip pat stambiąsias atliekas, įskaitant čiužinius ir baldus, ir atliekas, surinktas iš kitų šaltinių, kai jos savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas. Prie komunalinių atliekų nepriskiriamos gamybos, sveikatos priežiūros veikloje susidarančios, žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos, septikų, taip pat kanalizacijos ir nuotekų valymo atliekos, įskaitant nuotekų dumblą, eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir statybinės atliekos.“

9. Papildyti 2 straipsnį 46¹ dalimi:

„46¹. **Maisto atliekos** – atliekomis virtęs maistas, apibrėžtas 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras, su visais pakeitimais, 2 straipsnyje.“

10. Papildyti 2 straipsnį 47¹ dalimi:

„47¹. **Mišriosios komunalinės atliekos** – buityje susidarančios įvairios, sumaišytos atliekos, likusios po pirminio atliekų rūšiavimo, neatskirtos pagal rūšį ir pobūdį atliekų susidarymo vietoje, įskaitant atliekas, surinktas iš kitų šaltinių, kai šios atliekos savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.“

11. Pakeisti 2 straipsnio 54 dalį ir ją išdėstyti taip:

„54. **Pavojingosios atliekos** – atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingomis savybėmis, nurodytomis 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1357/2014, kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas III priedas, priede ir 2017 m. birželio 8 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/997, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB III priedo nuostatos dėl pavojingos savybės HP 14 „ekotoksiškumas“, priede.“

12. Pakeisti 2 straipsnio 57 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) pavojingųjų medžiagų kiekį produktuose ir medžiagose.“

13. Papildyti 2 straipsnį 65¹ dalimi:

„65¹. **Užpildymas atliekomis** – atliekų naudojimo veikla, kai nepavojingosios atliekos naudojamos iškastoms vietoms užpildyti arba inžineriniais tikslais kraštovaizdžiui formuoti. Užpildymui naudojamos atliekos (kuriomis pakeičiamos neatliekinės medžiagos) turi būti tinkamos

naudoti minėtiems tikslams ir jų turi būti tik tiek, kiek būtina tikslams pasiekti.“

14. Papildyti 2 straipsnį 69 dalimi:

„69. Sąvoka „gamintojų ir importuotojų organizacijų ir (ar) užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratorių veiklos patikrinimo techninė užduotis“ (toliau – veiklos patikrinimo techninė užduotis) suprantama, kaip ji įtvirtinta Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme.“

15. Papildyti 2 straipsnį 70 dalimi:

„70. Sąvoka „statybinės atliekos“ suprantama, kaip ji įtvirtinta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.“

16. Papildyti 2 straipsnį 71 dalimi:

„71. Sąvoka „strateginės prekės“ suprantama, kaip ji įtvirtinta Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatyme.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Atliekų tvarkytojai ir atliekų darytojai turi imtis visų galimų ir ekonomiškai pateisinamų priemonių atliekų kiekiui ir neigiamam poveikiui visuomenės sveikatai ir aplinkai mažinti, kurti ir diegti mažaatliekes technologijas, taikyti ekologinio projektavimo reikalavimus, taupyti gamtos išteklius. Tokios įmonės privalo laikytis šio straipsnio 1 dalyje nurodyto atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo. Produktų gamintojai turi gaminti ir rinkai tiekti produktus ir jų komponentus, kurių sudėtyje būtų perdirbtų medžiagų (jei tai technologiškai įmanoma ir užtikrinami produkto saugos reikalavimai), kurie būtų patvarūs, juos būtų galima ilgai ar pakartotinai naudoti, lengva taisyti, o pasibaigus jų naudojimo laikui ir virtus atliekomis – jas perdirbti arba kitaip sunaudoti ir taip sumažinti atliekų, ypač kurių negalima paruošti pakartotinai naudoti ar perdirbti, kiekį, pavojų visuomenės sveikatai ir aplinkai.“

2. Papildyti 3 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Gamintojai, importuotojai, atliekų turėtojai ir atliekų tvarkytojai, vykdydami veiklą ir savo veikloje taikydami atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus, turi vadovautis Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane numatytais atliekų prevencijos ir tvarkymo priemonėmis.“

4 straipsnis. 3¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3¹ straipsnis. Šalutiniai produktai

1. Medžiaga ar daiktas, gaunamas gamybos proceso, kurio pirminis tikslas nėra šios medžiagos ar šio daikto gamyba, metu, turi būti laikomas šalutiniu produktu ir nepriskiriamas atliekoms, jeigu įvykdomos šios sąlygos:

- 1) tolesnis medžiagos ar daikto naudojimas yra žinomas;
- 2) medžiaga ar daiktas gali būti panaudoti tiesiogiai, be papildomo apdirbimo, išskyrus, jeigu tai atliekama įprastos pramoninės praktikos būdu;
- 3) medžiagos ar daikto gamyba yra gamybos proceso sudėtinė dalis;
- 4) tolesnis naudojimas yra teisėtas (medžiaga ar daiktas atitinka visus svarbiausius produkto, aplinkos ir sveikatos apsaugos reikalavimus konkrečaus naudojimo atveju ir nedarys neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai).

2. Išsamesni medžiagos ar daikto priskyrimo šalutiniam produktui reikalavimai ir priskyrimo tvarka, laikantis šio straipsnio 1 dalyje įtvirtintų sąlygų, gali būti nustatomi Europos Sąjungos ir (ar) šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka. Nustatant šiuos reikalavimus turi būti užtikrinama aplinkos

apsauga ir visuomenės sveikatos sauga, skatinama tausiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius.

3. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministras ir aplinkos ministras, vadovaudamiesi šio straipsnio 1 dalyje įtvirtintomis sąlygomis, nustato medžiagų ar daiktų priskyrimo šalutiniams produktams tvarką.

4. Medžiaga ar daiktas laikomas atliekomis, jeigu vadovaujantis šio straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka nepriskiriamas šalutiniams produktams ir atitinka Įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje pateiktą atliekų sąvoką.“

5 straipsnis. 3² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3² straipsnis. Atliekų nebelaikymas atliekomis

1. Tam tikros atliekos, jas perdirbus ar kitaip panaudojus, tampa nebe atliekomis Europos Sąjungos ir (ar) nacionaliniuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

2. Atliekų nebelaikymo atliekomis kriterijus atskiriems atliekų srautams, vadovaudamasis šiomis sąlygomis, nustato aplinkos ministras:

1) medžiaga ar daiktas skirtas naudoti konkrečiam tikslui;

2) medžiagai ar daiktui egzistuoja rinka ar paklausa;

3) medžiaga ar daiktas atitinka techninius reikalavimus, produktams taikytinus galiojančius teisės aktus ir standartus;

4) naudojant medžiagą ar daiktą nebus padarytas neigiamas poveikis aplinkai ir (ar) žmonių sveikatai.

3. Nustatant nacionalinius atliekų nebelaikymo atliekomis kriterijus atskiriems atliekų srautams, turi būti užtikrinama aplinkos apsauga ir visuomenės sveikatos sauga, skatinama tausiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius. Šie kriterijai turi apimti:

1) leistinas naudoti atliekas ir kiekį atliekų naudojimo veikloje;

2) leistinus atliekų naudojimo procesus ir metodus;

3) medžiagų ar daiktų, kurie po atliekų naudojimo veiklos nebelaikomi atliekomis, kokybės kriterijus pagal taikytinus produktų standartus, medžiagos ar daikto kokybės reikalavimus, įskaitant, jei taikoma, teršalų ribines vertes ir priemaišų kieki;

4) medžiagos ar daikto atitikties nustatytoms sąlygoms ir kriterijams, pagal kuriuos atliekos nebelaikomos atliekomis, įrodymų pateikimo reikalavimus ir tvarką, įskaitant kokybės kontrolę, savikontrolę (pavyzdžiui, darbuotojų kvalifikacijos reikalavimus) ir, jei taikoma, akreditacijos reikalavimus;

5) medžiagos ar daikto atitiktį patvirtinančių dokumentų išdavimo, laikymo ir saugojimo reikalavimus.

4. Jei, vadovaujantis šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais reikalavimais, nėra Europos Sąjungos ir (ar) nacionaliniais teisės aktais nustatytų konkrečių atliekų nebelaikymo atliekomis kriterijų atskiriems atliekų srautams, aplinkos ministro įgaliota institucija gali priimti sprendimą dėl konkrečių atliekų nebelaikymo atliekomis atvejų arba taikyti priemones norėdama patikrinti, ar tam tikros atliekos nebelaikomos atliekomis, atsižvelgdama į šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas ir, prireikus, į šio straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat teršalų ribines vertes.

5. Kai medžiaga ar daiktas nebelaikomas atlieka, jis turi atitikti cheminėms medžiagoms ir produktams teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Fizinis arba juridinis asmuo, kuris pirmą kartą panaudoja medžiagą ar daiktą, kuris nebelaikomas atliekomis ir kuris nebuvo pateiktas rinkai arba jį pateikia rinkai pirmą kartą, turi užtikrinti, kad ši medžiaga ar daiktas atitiktų teisės aktų, taikomų cheminėms medžiagoms ir produktams, reikalavimus.“

6 straipsnis. Įstatymo papildymas Antruoju² skirsniu

Papildyti Įstatymą Antruoju² skirsniu:

„ANTRASIS² SKIRSNIS

PAREIGA TEIKTI INFORMACIJĄ APIE GAMINIUOSE ESANČIAS CHEMINES MEDŽIAGAS

3³ straipsnis. Informacijos apie gaminiuose esančias chemines medžiagas teikimo tvarka

1. Kiekvienas gaminio tiekėjas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiančio Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiančio Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB su visais pakeitimais 3 straipsnio 33 punkte, naudodamasis Europos cheminių medžiagų agentūros suteiktomis duomenų teikimo priemonėmis ir formatu, turi teikti informaciją Europos cheminių medžiagų agentūrai pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 33 straipsnio 1 dalį.

Informacija teikiama:

- 1) pirmą kartą tiekiant gaminį rinkai;
- 2) pirmą kartą tiekiant gaminį rinkai, po to kai gaminio sudėtyje esanti cheminė medžiaga įtraukiama į Kandidatinę autorizotinių cheminių medžiagų sąrašą, sudarytą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį;
- 3) pasikeitus gaminio cheminei sudėčiai, kai ji lemia saugaus gaminio naudojimo ir (ar) atliekų tvarkymo reikalavimų ir (ar) priemonių pasikeitimus.

2. Šio straipsnio 1 dalies reikalavimai netaikomi, gaminių, kurie yra strateginės prekės, tiekėjams, kai gaminius įsigyja Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos institucijos ir kitos institucijos, kai tai būtina gynybos tikslais.“

7 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 4 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. Atskirai surinktos atliekos, siekiant jas paruošti pakartotinai naudoti ir (ar) perdirbti, negali būti šalinamos sąvartyne arba naudojamos energijai gauti. Išimtis taikoma atliekoms, kurios susidaro apdorojant atskirai surinktas atliekas ir atsižvelgus į bendruosius aplinkos apsaugos principus, technologines galimybes, poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, saugiausias, aplinkosauginiu požiūriu geriausiais ir efektyviausiais šių atliekų tvarkymo būdas yra jų šalinimas sąvartyne arba naudojimas energijai gauti.“

2. Papildyti 4 straipsnį 3² dalimi:

„3². Atliekas apdorojanti įmonė turi užtikrinti, kad atliekų apdorojimo metu iš pavojingųjų atliekų būtų atskirtos arba stabilizuotos pavojingos medžiagos, junginiai ir komponentai, siekiant šias atliekas apdoroti visuomenės sveikatai ir aplinkai saugiu būdu.“

3. Pakeisti 4 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Atliekų vežimą tranzitu, išvežimą iš Lietuvos Respublikos ir įvežimą į Lietuvos Respubliką reglamentuoja Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktai ir tarptautinės sutartys. Aplinkos ministro įgaliota institucija pagal kompetenciją kontroliuoja atliekų vežimo tranzitu, išvežimo iš Lietuvos Respublikos ir įvežimo į Lietuvos Respubliką reikalavimų vykdymą

pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010, kitų Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių nuostatas.“

8 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 3 dalimi:

„3. Duomenų skaičiavimo ir kokybės patikros ataskaitų apie atliekų susidarymą ir tvarkymą, įskaitant informaciją apie atliekų naudojimą medžiagoms gauti, teikimo Europos Komisijai tvarką nustato aplinkos ministras.“

9 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas:

Pakeisti 11¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų įmonių patikrinimų dažnumą, atsižvelgiama į aplinkos apsaugos vadybos sistemos (ISO 14001 standarto) ir Europos Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) įdiegimą gamyboje vadovaujantis 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB su visais pakeitimais.“

10 straipsnis. 12¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12¹ straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) alyvos atliekas apdoroti pagal šio Įstatymo 3 ir 4¹ straipsnių reikalavimus. Apdorojant alyvos atliekas, pirmenybę teikti alyvos regeneravimui arba kitoms perdirbimo veikloms, kurios, vertinant alyvos atliekų geriausiai prieinamus gamybos būdus, yra lygiavertės alyvos atliekų regeneracijai.“

2. Pakeisti 12¹ straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) alyvos atliekų nemaišyti su skirtingas savybes turinčiomis alyvos atliekomis ir kitomis atliekomis ar medžiagomis, jeigu toks maišymas trukdo jas regeneruoti, perdirbti ar kitaip apdoroti.“

11 straipsnis. 18² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18² straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Laivų perdirbimas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktuose, 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1257/2013 dėl laivų perdirbimo, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 ir Direktyva 2009/16/EB, tarptautinėse sutartyse nustatytus reikalavimus.“

12 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos funkcijos

1. Ekonomikos ir inovacijų ministerija rengia ir tvirtina priemones, skatinančias atliekų prevenciją, taip pat skatinančias mažinti gamyboje susidarančių atliekų kiekį, diegti mažaatliekes technologijas, kurti rinkas iš antrinių žaliavų pagamintiems produktams; koordinuoja šių priemonių įgyvendinimą.

2. Ekonomikos ir inovacijų ministerija koordinuoja pramonės įmonių veiksmus diegiant jų gamyboje susidarančių atliekų tvarkymo pajėgumus.“

13 straipsnis. Šeštojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti šeštąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ŠEŠTASIS SKIRSNIS

VALSTYBINIS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PLANAS, REGIONINIAI IR SAVIVALDYBIŲ ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO PLANAI

26 straipsnis. Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas

1. Šiame Įstatyme nurodytiems reikalavimams įgyvendinti parengiamas Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas, kuris Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi būti derinamas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

2. Valstybinį atliekų prevencijos ir tvarkymo planą ir jo įgyvendinimo priemones rengia Aplinkos ministerija, tvirtina Vyriausybė.

3. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane pateikiamos ekonominės ir kitos priemonės, numatytos atitinkamose nacionalinėse plėtros programose, skatinančios laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems strateginiams atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslams ir pažangos uždaviniams įgyvendinti, pateikiami investicinių ir kitų finansinių priemonių vertinimo rezultatai. Minėtos priemonės gali būti: siūlymai dėl įvairių mokesčių, mokestinių lengvatų, paramos poreikio, gamintojo atsakomybės principo taikymas, investicijų į atliekų tvarkymo infrastruktūrą planavimas, geriausių atliekų apdorojimo technologijų taikymas, visuomenės švietimas ir informavimas atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais, gamintojų ir importuotojų, atliekų tvarkytojų ir institucijų bendradarbiavimo skatinimas, kitos priemonės, užtikrinančios atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų įgyvendinimą. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane turi būti numatytos priemonės ir uždaviniai:

1) į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti bei priemonės, užtikrinančios, kad sąvartynuose nebūtų šalinamos perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamos atliekos;

2) kovai su visų rūšių šiukšlinimu, įskaitant prevencines ir jo valymui skirtas priemones;

3) kovai su maisto švaistymu skirtos ir skatinančios maisto atliekų prevenciją priemonės.

4. Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane planuojant atliekų tvarkymo įrenginių plėtrą ir pajėgumus, turi būti vadovaujama šiais kriterijais:

1) iki 2025 m. padidinti pakartotiniam naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jos sudarytų bent 55 % atliekų (pagal svorį);

2) iki 2030 m. padidinti pakartotiniam naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jos sudarytų bent 60 % atliekų (pagal svorį);

3) iki 2035 m. padidinti pakartotiniam naudojimui paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jos sudarytų bent 65 % atliekų (pagal svorį);

4) ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. mažiausiai 65 % visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama;

5) ne vėliau kaip 2030 m. gruodžio 31 d. mažiausiai 70 % visų pakuočių atliekų (pagal svorį) turi būti perdirbama;

6) ne vėliau kaip 2035 m. sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekis turi būti sumažintas ir sudaryti ne daugiau kaip 5% ar mažiau visų susidarančių komunalinių atliekų (svorio).

5. Valstybinį atliekų prevencijos ir tvarkymo planą Aplinkos ministerija vertina ne rečiau kaip kas šešerius metus, prireikus patikslintą Valstybinį atliekų prevencijos ir tvarkymo planą teikia tvirtinti Vyriausybei.

6. Už Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano įgyvendinimo priemonių vykdymo koordinavimą atsakinga Aplinkos ministerija.

7. Už Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonių įgyvendinimo ataskaitų rinkimą ir viešinimą aplinkos ministro nustatyta tvarka atsakinga aplinkos ministro įgaliota institucija.

27 straipsnis. Regioniniai atliekų prevencijos ir tvarkymo planai

1. Regioniniuose atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose numatomos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis regioninių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų tikslas – suderinti savivaldybių veiksmus organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir steigiant kelioms savivaldybėms bendrus atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius.

3. Regioniniai atliekų prevencijos ir tvarkymo planai turi būti suderinti su regionų plėtros planais, regioniniai atliekų prevencijos ir tvarkymo planai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka derinami su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

4. Regioninių atliekų prevencijos ir tvarkymo planus rengia ir juos tvirtina regionų plėtros tarybos. Kai komunalinių atliekų tvarkymo regionas nesutampa su teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto ribomis, regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo planą rengia su komunalinių atliekų tvarkymo regiono teritorija sutampančio teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto regiono plėtros taryba, parengtas planas tvirtinamas teritorijos aukštesniojo administracinio vieneto, kuriame gyvena dauguma komunalinių atliekų tvarkymo regiono gyventojų, regiono plėtros taryba savivaldybių, esančių tame komunalinių atliekų tvarkymo regione, pritarimu.

5. Regioniniuose atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės ir uždaviniai:

- 1) į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti bei priemonės, užtikrinančios, kad sąvartynuose nebūtų šalinamos perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamos atliekos;
- 2) kovai su visų rūšių šiukšlinimu, įskaitant prevencines ir jo valymui skirtas priemones;
- 3) kovai su maisto švaistymu skirtos ir skatinančios maisto atliekų prevenciją priemonės.

6. Konkrečius regioninių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties, rengimo ir skelbimo reikalavimus nustato aplinkos ministras.

7. Regioninių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

8. Regionų plėtros tarybos prašymu regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonių vykdytojai regionų plėtros tarybai teikia informaciją apie šio plano priemonių, už kurių vykdymą jie atsakingi, vykdymą. Regiono plėtros taryba, apibendrinusi iš regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonių vykdytojų gautą informaciją apie patvirtinto regioninio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonių, užtikrinančių Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių įgyvendinimą, vykdymą, ją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikia Aplinkos apsaugos agentūrai.

28 straipsnis. Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planai

1. Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose numatytos priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane, regioniniuose atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose nustatytų užduočių įgyvendinimą.

2. Pagrindinis savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemonės, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

3. Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planus rengia savivaldybės, tvirtina – savivaldybių tarybos, planai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka derinami su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

4. Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planuose turi būti numatytos priemonės ir uždaviniai:

1) į sąvartynus vežamų biologiškai skaidžių atliekų kiekiui mažinti bei priemonės, užtikrinančios, kad sąvartynuose nebūtų šalinamos perdirbti ar kitaip panaudoti tinkamos atliekos;

2) kovai su visų rūšių šiukšlinimu, įskaitant prevencines ir jo valymui skirtas priemones;

3) kovai su maisto švaistymu skirtos ir skatinančios maisto atliekų prevenciją priemonės.

5. Konkrečius savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų sudėties, rengimo ir skelbimo reikalavimus nustato aplinkos ministras.

6. Savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų vykdymo laikotarpis turi sutapti su Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano vykdymo laikotarpiu.

7. Už patvirtintų savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planų priemonių įgyvendinimą, savivaldybės teritorijoje esančių komunalinių atliekų ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymo organizavimą atsakinga savivaldybės vykdomoji institucija.

8. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka savivaldybė teikia Aplinkos apsaugos agentūrai informaciją apie įstatymuose ir kituose teisės aktuose savivaldybėms nustatytų reikalavimų ir Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane nustatytų užduočių vykdymą atliekų tvarkymo srityje.“

14 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 30 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Komunalinių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas, kad skatintų atliekas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti. Visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:

1) užtikrintas aprūpinimas mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis;

2) užtikrintas aprūpinimas biologiškai skaidžių atliekų sutvarkymo priemonėmis;

3) užtikrintas aprūpinimas antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo, įskaitant pakuočių atliekas) rūšiavimo jų susidarymo vietose priemonėmis;

4) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias statybines ir naudotų padangų atliekas;

5) užtikrinta galimybė atiduoti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas;

6) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias pavojingas atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas). Pavojingos atliekos turi būti tvarkomos pagal šio Įstatymo 3 ir 4¹ straipsnių reikalavimus, siekiant, kad pavojingomis atliekomis nebūtų užterštos kitos komunalinės atliekos. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų.“

2. Pakeisti 30 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Komunalinių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas, kad skatintų atliekas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti. Visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – rinkliava) ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti:

- 1) užtikrintas aprūpinimas mišrių komunalinių atliekų surinkimo priemonėmis;
- 2) užtikrintas aprūpinimas biologiškai skaidžių atliekų sutvarkymo priemonėmis;
- 3) užtikrintas aprūpinimas antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalo, įskaitant pakuočių atliekas), tekstilės rūšiavimo jų susidarymo vietose priemonėmis;
- 4) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias statybines ir naudotų padangų atliekas;
- 5) užtikrinta galimybė atiduoti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių ir kitas komunalines atliekas;

6) užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias pavojingas atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas). Pavojingos atliekos turi būti tvarkomos pagal šio Įstatymo 3 ir 4¹ straipsnių reikalavimus, siekiant, kad pavojingomis atliekomis nebūtų užterštos kitos komunalinės atliekos. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų.“

3. Papildyti 30 straipsnio 17 dalį 2¹ punktu:

„2¹) užtikrinti biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams;“.

4. Papildyti 30 straipsnio 17 dalį 2² punktu:

„2²) užtikrinti tekstilės atliekų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams;“.

5. Papildyti 30 straipsnio 17 dalį 4¹ punktu:

„4¹) užtikrinti buityje susidarančių statybinių atliekų (medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, keramikos ir kt.), metalo, stiklo, plastiko, gipso) rūšiavimo galimybę ir atskirą surinkimą;“.

15 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Atliekų tvarkymo srityje taikomas principas „teršėjas moka“, kuris reiškia, kad atliekų tvarkymo išlaidas, įskaitant išlaidas reikiamai atliekų tvarkymo infrastruktūrai įrengti ir užtikrinti, šios infrastruktūros eksploatavimą, turi apmokėti pirminis atliekų darytojas arba dabartinis ar ankstesnis atliekų turėtojas ir (ar) produktų, dėl kurių naudojimo susidaro atliekos, gamintojas ar importuotojas.“

16 straipsnis. Įstatymo papildymas 32¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 32¹ straipsniu.

„32¹ straipsnis. Gamintojo atsakomybės principo taikymas

1. Šio įstatymo aštuntajame¹–aštuntajame⁶ skirsniuose nurodytiems atliekų srautams taikomas gamintojo atsakomybės principas. Tai apima atliekų surinkimo, vežimo, atliekų apdorojimo sistemos organizavimą ir (ar) dalyvavimą organizuojant gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, įskaitant šios veiklos tenkančių išlaidų finansavimą, Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą ir (ar) Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka nustatyto mokesčio mokėjimą už aplinkos teršimą gaminių ar pakuočių atliekomis, jeigu nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, visuomenės švietimą atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais, informacijos apie gaminius, pakuotes ir jų atliekų tvarkymą teikimą šių gaminių naudotojams ir atliekų tvarkytojams, grąžinamų produktų ir juos panaudojus susidarančių atliekų priėmimą, tvarkymą ir finansinę atsakomybę už tokią veiklą.

2. Gamintojai ir importuotojai be pareigų, nurodytų šio įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalyje, 34⁴ straipsnio 1 dalyje, 34⁷ straipsnio 1 dalyje, 34¹⁵ straipsnio 1 dalyje, 34¹⁸ straipsnio 1 dalyje, 34²¹ straipsnio 1 ir 2 dalyse, papildomai, pagal kompetenciją, turi prisidėti prie Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane numatytų atliekų prevencijos ir (ar) tvarkymo kiekybinių ar kokybinių tikslų ir užduočių (pavyzdžiui, atliekų prevencijos, komunalinių atliekų paruošimo pakartotinai naudoti ir (ar) perdirbti, naudojimo, šalinimo sąvartyne) vykdymo ir priemonių, numatytų šiems tikslams ir užduotims pasiekti, įgyvendinimo, jei gaminiai ar pakuotės, virstę atliekomis daro įtaką nustatytų atliekų prevencijos ir (ar) tvarkymo tikslų ir užduočių siekimui.

3. Gamintojų ir importuotojų organizacija, minėta šio įstatymo 34²² straipsnyje, nustatydamą įmokų už gaminių ir atliekų tvarkymą, kurias organizacijai turi mokėti organizacijos nariai ir pavedimo davėjai (toliau – organizacijos įkainiai), dydžius, turi juos diferencijuoti, atsižvelgdama į gaminio ar gaminių grupės savybes (pavyzdžiui, patvarumą, taisomumą, tinkamumą pakartotinai naudoti ar perdirbti, pavojingų medžiagų kiekį gaminio sudėtyje ir pan.). Aplinkos ministras nustato pagrindinius kriterijus, kuriais remiantis jo nustatytais atvejais organizacijų įkainių dydžiai diferencijuojami atsižvelgiant į gaminio ar gaminių grupės savybes.“

17 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas:

Pakeisti 33 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1) Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšos;“

18 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Atliekų prevencijos ir tvarkymo programa

1. Atliekų prevencijos ir tvarkymo programa (toliau – programa) sudaroma atliekų prevencijos ir tvarkymo sistemos finansavimo galimybėms padidinti.

2. Programos lėšas sudaro Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nustatytas mokestis už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių ir pakuotės atliekomis ir mokestis už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis, taip pat lėšos, gautos pagal šio Įstatymo 34¹ straipsnio 7 dalyje, 34² straipsnio 3 dalyje, 34⁵ straipsnio 2 dalyje, 34¹² straipsnio 2 dalyje ir 34¹⁶ straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, užtikrinančius atliekų tvarkymo finansavimą.

3. Programos lėšos skiriamos finansuoti:

1) atliekų prevencijos, tvarkymo, apskaitos ir kontrolės sistemų kūrimą, funkcionavimą ir vystymą, įskaitant investicinių projektų įgyvendinimą, dotacijas savivaldybėms ir subsidijas ūkio subjektams;

2) valstybinių aplinkos apsaugos institucijų ir savivaldybių, kitų subjektų, veikiančių atliekų prevencijos ir tvarkymo srityje, darbuotojų, ūkio subjektų mokymą, visuomenės švietimą ir informavimą žiedinės ekonomikos, atliekų prevencijos, tvarkymo, apskaitos ir kontrolės klausimais;

3) mokslinius tiriamuosius darbus, taikomuosius mokslinius tyrimus žiedinės ekonomikos, atliekų prevencijos ir tvarkymo srityse, aplinkos taršos atliekomis tyrimus ir monitoringą, atliekų prevencijos ir tvarkymo strateginių dokumentų rengimą;

4) programos, atliekų srities valstybinės aplinkos apsaugos politikos, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įgyvendinimo ir administravimo priemonės;

5) atliekomis sutvarkyti ekstremalaus įvykio arba ekstremalios situacijos dėl taršos atliekomis atveju, lėšas išsiieškant regreso (atgręžtinio reikalavimo) teise iš atliekų turėtojo arba atliekų darytojo, vadovaujantis principu „teršėjas moka“, ir (arba) kol bus gautas finansavimas vadovaujantis Įstatymo 11 straipsniu.

4. Programos lėšos naudojamos šio straipsnio 3 dalyje numatytoms einamųjų metų ar tęstinėms priemonėms finansuoti. 5. Programos priemonių vykdytojai programos lėšomis prekes, paslaugas ir darbus perka vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu. Programos priemonių vykdytojai, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą ir nėra perkantieji subjektai pagal Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą, programos lėšas naudoja vadovaudamiesi aplinkos ministro nustatyta pirkimų vykdymo tvarka.

6. Programos lėšų administravimo, naudojimo ir kontrolės tvarką, finansuojamų priemonių tikslus, uždavinius, siekiamus rezultatus, vykdytojus nustato aplinkos ministras. Konkrečių finansuojamų priemonių paraiškų teikimo ir vertinimo, atrankos ir sutarčių sudarymo, projektų įgyvendinimo, atsiskaitymo ir lėšų projektui išmokėjimo reikalavimus ir tvarką nustato Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.

7. Programos įgyvendinimą koordinuoja Aplinkos ministerija, programos lėšas administruoja Aplinkos ministerijos įgaliota institucija.“

19 straipsnis. 34¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34¹ straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę elektros ir elektroninės įrangos atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie reikalavimą atskirti elektros ir elektroninės įrangos atliekas nuo kitų atliekų; elektros ir elektroninėje įrangoje esančias pavojingas medžiagas; netinkamo elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai; elektros ir elektroninės įrangos pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti ir kitas atliekų tvarkymo galimybes, surinkimo vietas;“.

20 straipsnis. 34⁴ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34⁴ straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę eksploatuoti netinkamų transporto priemonių prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie transporto priemonėse esančias pavojingas medžiagas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių netinkamo tvarkymo poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai; transporto priemonių dalių pakartotinio naudojimo ir paruošimo pakartotinai naudoti galimybes, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymo

galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant transporto priemones;“.

2. Pakeisti 34⁴ straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) apmokėti šios dalies 2 punkte nurodyto eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas (jei tvarkomos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neturi vertės rinkoje arba jų vertė neigiama), taip pat šios dalies 4 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;“.

21 straipsnis. 34⁵ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34⁵ straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Siekdama įvykdyti šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose transporto priemonių gamintojams ir importuotojams nustatytas pareigas, Organizacija privalo sudaryti sutartis dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo ir finansavimo (jei tvarkomos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neturi vertės rinkoje arba jų vertė neigiama) su visais tokias sutartis pageidaujančiais sudaryti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkytojais, sutvarkančiais eksploatuoti netinkamas transporto priemones atsižvelgus į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, naudojimo ir perdirbimo užduotį:

1) su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir

2) su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo.“

2. Papildyti 34⁵ straipsnį 3¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„3¹. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, naudojimo ir perdirbimo užduotį, tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.“

22 straipsnis. 34⁶ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34⁶ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vykdydami šio Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, aplinkos ministro nustatyta tvarka užsiregistravę individualiai eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai privalo:

1) sudaryti sutartis su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir finansavimo (jei tvarkomos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neturi vertės rinkoje arba jų vertė neigiama) ir su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais), ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo ir finansavimo (jei tvarkomos eksploatuoti netinkamos transporto priemonės ir jų dalys neturi vertės rinkoje arba jų vertė neigiama), sutvarkančiais eksploatuoti netinkamas transporto priemones atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, naudojimo ir perdirbimo užduotį. Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimą, vežimą,

paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių pakartotinio naudojimo, naudojimo ir perdirbimo užduotį tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka;

2) aplinkos ministro nustatyta tvarka kiekvienais metais teikti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo veiklos ataskaitą.“

23 straipsnis. 34⁷ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34⁷ straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai, šių atliekų prevencijos ir tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama įmonės pardavimo, perdavimo dokumentuose, reklaminėje alyvos ar jos produkto medžiagoje, taip pat elektroninėse informavimo priemonėse;“.

24 straipsnis. 34⁸ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34⁸ straipsnio 3 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti vartotojus apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai, šių atliekų prevenciją ir tvarkymo galimybes.“

25 straipsnis. 34¹⁵ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę baterijų ir akumuliatorių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų ir netinkamo baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, baterijų ir akumuliatorių pakartotinio naudojimo ir paruošimo pakartotinai naudoti galimybes, atliekų tvarkymo sistemas, surinkimo vietas;“.

2. Pakeisti 34¹⁵ straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams draudžiama tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumuliatorius, kuriuose viršijamas ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytas gyvsidabrio ir kadmio kiekis.“

3. Pakeisti 34¹⁵ straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai ekonomikos ir inovacijų ministro nustatyta tvarka privalo ženklinti tiekiamas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumuliatorius.“

26 straipsnis. 34¹⁸ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais: apie netinkamo apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, apmokestinamųjų gaminių pakartotinio naudojimo, paruošimo pakartotinai naudoti, kitas atliekų tvarkymo galimybes, surinkimo vietas;“.

27 straipsnis. 34²³ straipsnio pakeitimas

Papildyti 34²³ straipsnį 4 dalimi:

„4. Licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekanti institucija konsultuodamasi su Lietuvos auditorių rūmais turi kasmet iki vasario 15 dienos patvirtinti veiklos atitikties patikrinimo techninę užduotį.“

28 straipsnis. 34²⁵ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34²⁵ straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktį ir jį išdėstyti taip:

„c) visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programą;“.

29 straipsnis. 34²⁶ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34²⁶ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34²⁶ straipsnis. Gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijuojamos veiklos sąlygos

1. Licencijos turėtojas privalo laikytis šių licencijuojamos veiklos sąlygų:

1) vykdyti atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plane, atliekų tvarkymo finansavimo scheme, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programoje numatytas priemones;

2) organizuoti gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą ir (ar) dalyvauti organizuojant gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir įvykdyti gamintojams ir importuotojams Vyriausybės nustatytas gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduotis;

3) licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančiai institucijai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikti atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plano vykdymo ir atliekų tvarkymo finansavimo scheme, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programoje numatytų priemonių įgyvendinimo ataskaitą;

4) kartu su šios dalies 3 punkte nurodyta ataskaita licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančiai institucijai pateikti pagal veiklos patikrinimo techninę užduotį auditoriaus parengtą faktinių pastebėjimų ataskaitą ir šią ataskaitą paskelbti licencijos turėtojo interneto svetainėje;

5) kartu su šios dalies 3 punkte nurodyta ataskaita licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančiai institucijai pateikti metinių finansinių ataskaitų rinkinį kartu su auditoriaus išvada;

6) licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančiai institucijai Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kas ketvirtį teikti informaciją apie praėjusį ketvirtį vykdytas atliekų tvarkymo veiklos organizavimo plane, atliekų tvarkymo finansavimo scheme, visuomenės švietimo ir informavimo atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais programoje numatytas priemones;

7) Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais licencijas išduodančiai institucijai kiekvienais metais pateikti dokumentą, įrodantį, kad elektros ir elektroninės įrangos, alyvos, baterijų ir akumuliatorių atliekų ar eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymas bus finansuojamas (taikoma elektros ir elektroninės įrangos, alyvos, baterijų ir akumuliatorių atliekų ar eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo licencijas turintiems licencijos turėtojams).

2. Licencijos turėtojas privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka ir terminais kiekvienais metais savo interneto svetainėje paskelbti šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytą ataskaitą, įskaitant privalomus su šia ataskaita šio straipsnio 4 ir 5 punktuose nurodytus dokumentus, kaip numatyta Lietuvos Respublikos asociacijų įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų

įstatyme. Licencijos turėtojo interneto svetainėje turi būti skelbiami ne mažiau kaip penkerių paskutinių ataskaitinių metų dokumentai, nurodyti šio straipsnio 4 ir 5 punktuose.

3. Licencijos turėtojas kartu su šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyta ataskaita ir šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose nurodytais dokumentais privalo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka licencijuojamos veiklos priežiūrą atliekančiai institucijai pateikti informaciją ir (ar) dokumentus, įrodančius, kad licencijos turėtojas laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų: pasirašytų sutarčių kopijas, išskyrus sutartyse pateiktą konfidencialią informaciją, gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų kopijas, sąskaitas faktūras ir (ar) kitus dokumentus ir medžiagą, įrodančius, kad organizuotos ir vykdytos konkrečios visuomenės informavimo priemonės, dokumentus, įrodančius, kad apmokėtos gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo išlaidos ir visuomenės švietimo ir informavimo (gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo klausimais) priemonių organizavimo ir vykdymo išlaidos, kaip numatyta šiame Įstatyme ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme.“

30 straipsnis. 34³¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 34³¹ straipsnio 4 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) pagal tarptautinių ir (ar) nacionalinių standartų reikalavimus technologinio proceso metu iš gaminių ar pakuočių atliekų pagamina produktą, kuris turi paklausą ar rinką, yra visuotinai naudojamas konkretiems tikslams ir žymimas prekių kodu pagal Kombinuotosios nomenklatūros versiją, patvirtintą 2010 m. spalio 5 d. Europos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 861/2010 su visais pakeitimais;“.

2. Pakeisti 34³¹ straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su visais pakeitimais nustatytus reikalavimus turi teisę išvežti gaminių ir (ar) pakuočių atliekas;“.

31 straipsnis. Įstatymo 5 priedo pakeitimas

Pakeisti 5 priedą ir jį išdėstyti taip:

„IGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/852.

2. 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. sausio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 166/2006.

3. 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/850.

4. 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/53/EB dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/849.

5. 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 12 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 413/2010.

6. 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių bei baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/849.

7. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/851.

8. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 85/337/EEB, direktyvas 2000/60/EB, 2001/80/EB, 2004/35/EB, 2006/12/EB, 2008/1/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006.

9. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/19/ES dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/849.

10. 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1357/2014, kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikiniančios kai kurias direktyvas, III priedas.

11. 2019 m. gegužės 3 d. Komisijos deleguotasis sprendimas (ES) 2019/1597, kuriuo, siekiant vienodo maisto atliekų kiekio matavimo, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB papildoma nuostatomis dėl bendros metodikos ir būtiniausiųjų kokybės reikalavimų.

12. 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/904 dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo.“

32 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio Įstatymo 14 straipsnio 2 ir 4 dalys įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio Įstatymo 14 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2023 m. sausio 31 d.

3. Šio Įstatymo 16 straipsnis, 19–20 straipsniai, 23–24 straipsniai, 25 straipsnio 1 dalis, 26 – 29 straipsniai įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.

4. Šio Įstatymo 21–22 straipsniai įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.

5. Šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimai taikomi pirmą kartą tiekiant gaminį rinkai po straipsnio įsigaliojimo datos.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos, aplinkos ministras ir jo įgaliotos institucijos, atsižvelgdamos į šio straipsnio 1–6 dalių nuostatas, priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas